



## **ЗАКОН УКРАЇНИ**

# **Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення**

**Директор департаменту**

**Грабович Л.О.**

# ЗАКОН УКРАЇНИ

## Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення

### Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

**Стаття 1.** Законодавство про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення

**Стаття 2.** Визначення основних термінів

**Стаття 3.** Державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів

**Стаття 4.** Програма медичних гарантій

### Розділ II ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ

**Стаття 5.** Основні принципи програми медичних гарантій

**Стаття 6.** Права та обов'язки пацієнтів у сфері державних фінансових гарантій

**Стаття 7.** Уповноважений орган

**Стаття 8.** Особливості договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій

**Стаття 9.** Порядок отримання медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій

**Стаття 10.** Основні засади оплати медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій

**Стаття 11.** Електронна система охорони здоров'я

### Розділ III КОНТРОЛЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

**Стаття 12.** Контроль за дотриманням законодавства про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення

**Стаття 13.** Відповідальність за порушення законодавства про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення надання медичних послуг та лікарських засобів

### Розділ IV ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

# ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

## Визначення основних термінів

- програма державних гарантій медичного обслуговування населення
- електронна система охорони здоров'я
- медичні записи
- надавачі медичних послуг
- реімбурсація
- тариф
- уповноважений орган

# ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

## Державні фінансові гарантії надання медичних послуг та лікарських засобів

- повна оплата згідно з тарифом за рахунок коштів Державного бюджету України надання громадянам необхідних їм медичних послуг, та лікарських засобів, що передбачені програмою медичних гарантій.
- фінансування програм громадського здоров'я, заходів боротьби з епідеміями, проведення медико-соціальної експертизи, діяльності, пов'язаної з проведенням судово-медичної та судово-психіатричної експертиз та інших програм за рахунок Державного бюджету

*Органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції можуть фінансувати місцеві програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я*

# ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

## Програма медичних гарантій

- 1) екстреної медичної допомоги;
  - 2) первинної медичної допомоги;
  - 3) вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги;
  - 4) третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги;
  - 5) паліативної медичної допомоги;
  - 6) медичної реабілітації.
  - 7) медичної допомоги дітям до 16 років;
  - 8) медичної допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами.
- Програмою медичних гарантій визначається перелік та обсяг медичних послуг та лікарських засобів, оплата яких гарантується за рахунок коштів Державного бюджету України.
  - Обсяг коштів Державного бюджету України у розмірі не менше 5 відсотка валового внутрішнього продукту України.

# ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ

## Уповноважений орган

### Функціями є:

- реалізація державної політики у сфері державних фінансових гарантій
- проведення моніторингу, аналізу і прогнозування потреб населення України у медичних послугах та лікарських засобах;
- виконання функцій замовника
- розроблення проекту програми медичних гарантій, тарифів і коригувальних коефіцієнтів;
- укладення, зміна та припинення договорів про медичне обслуговування та договорів про реімбурсацію;
- отримання та обробка персональних даних та іншої інформації про пацієнтів
- забезпечення функціонування електронної системи охорони здоров'я

# ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ

## Особливості договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій

- Договір про медичне обслуговування населення укладається між закладом охорони здоров'я незалежно від форми власності та Уповноваженим органом.
- Забороняється відмова або ухилення від укладання відповідного договору про медичне обслуговування населення
- Договір про медичне обслуговування населення є договором на користь третіх осіб
- Істотними умовами договору є:
  - перелік та обсяг надання пацієнтам медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій;
  - умови, порядок та строки оплати тарифу;
  - звітність надавачів медичних послуг;
- Договір про медичне обслуговування населення підлягає опублікуванню на офіційному веб-сайті Уповноваженого органу
- Типова форма договору про медичне обслуговування затверджуються Кабінетом Міністрів України.

## ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ

### Порядок отримання медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій

- Пацієнт (його законний представник) реалізує своє право на вибір лікаря шляхом подання надавачу медичних послуг декларації
- Форма декларації та порядок вибору лікаря затверджуються МОЗ.



## ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ

### Основні засади оплати медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій

Тарифи можуть встановлюватись, зокрема як:

- 1) глобальні ставки, що передбачають сплату надавачам медичних послуг фіксованої суми за визначену кількість послуг чи визначений період;
- 2) капітаційні ставки, які встановлюються у вигляді фіксованої суми за кожного пацієнта;
- 3) ставки на пролікований випадок;
- 4) ставки на медичну послугу;
- 5) ставки за результатами виконання договорів про медичне обслуговування населення надавачем медичних послуг.

Зазначені ставки можуть використовуватися як разом, так і окремо одна від одної.

## ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ

### Основні засади оплати медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій

- При розрахунку тарифів та коригувальних коефіцієнтів базою для визначення компоненту оплати праці медичних працівників є величина, що є не меншою за 250 відсотків середньої заробітної плати в Україні за липень року, що передує року, в якому будуть застосовуватись такі тарифи та коригувальні коефіцієнти.
- Тариф на медичні послуги, пов'язані з наданням первинної медичної допомоги складається з двох частин: ставки на оплату медичної послуги та ставки на оплату діагностичних послуг
- Надавач медичних послуг складає звіт в електронній системі охорони здоров'я, в якому зазначається обсяг наданих пацієнтам медичних послуг та лікарських засобів.
- У закладах охорони здоров'я державної та комунальної форми власності обсяг платних медичних послуг, які не входять до програми медичних гарантій, може складати не більше 20% від обсягу усіх наданих послуг.

## ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.** Цей Закон набирає чинності через один місяць з дня його опублікування та вводиться в дію з 1 січня 2018 року поетапно, крім частини 8 статті 10, яка набирає чинності та вводиться в дію з 1 серпня 2018 року (початок функціонування Уповноваженого органу, до цього часу – функція МОЗ)
- 2.** З 1 січня 2018 року запроваджується реалізація державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для первинної медичної допомоги у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
- 3.** Протягом 2018-2019 років реалізація державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій поступово запроваджується для інших видів медичної допомоги
- 4.** З 1 січня 2020 року реалізація державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій здійснюється відповідно до цього Закону для всіх видів медичної допомоги.

# ПОРЯДОК

## надання первинної медичної допомоги

- відстеження стану здоров'я пацієнта включаючи базові фізикальні, лабораторні та інструментальні дослідження;
- консультації щодо профілактики, діагностики, лікування хвороб, травм, отруєнь, патологічних, фізіологічних (під час вагітності) станів, а також щодо ведення здорового способу життя;
- здійснення профілактичних втручань медичного спрямування, організація вакцинації відповідно до вимог Національного календаря профілактичних щеплень, скринінгу на найбільш поширені захворювання;
- діагностику та лікування найбільш поширених хвороб;
- супровід пацієнтів з хронічними захворюваннями;
- надання невідкладної медичної допомоги в разі гострого розладу фізичного чи психічного здоров'я пацієнтам **в режимі 24/7** ;
- направлення пацієнта відповідно до його медичних показань для отримання вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги;
- надання паліативної допомоги.

# Перелік діагностичних процедур та лабораторних досліджень в межах ПМД

## Гематологічні дослідження

1. Загальний аналіз крові з лейкоцитарною формулою
2. Швидкість осідання еритроцитів

## Біохімічні і імунохімічні дослідження сироватки крові

3. Загальний кальцій
4. Глюкоза крові
5. Тест толерантності до глюкози
6. С-реактивного білку (CRP)
7. Загальний холестерин
8. Загальний білірубін
9. Прямий білірубін
10. Аспартатамінотрансфераза (АСТ)
11. Аланінамінотрансфераза (АЛТ)
12. Ревматоїдний фактор (РФ)

## Аналізи сечі

13. Аналіз сечі з мікроскопічною оцінкою осаду
14. Визначення білку
15. Визначення глюкози
16. Визначення амілази

## Дослідження калу

17. Гельмінти
18. Прихована кров

## Інструментальні методи дослідження

20. Електрокардіограма (ЕКГ) в стані спокою
21. Рентгенографія грудної клітини в прямій і бічній проекції

# Правила надання первинної медичної допомоги

## Вибір лікаря з надання ПМД

1. Пацієнт має право обирати лікаря з надання ПМД у порядку, передбаченому законодавством.
2. Рекомендована кількість пацієнтів, що обрали одного лікаря з надання ПМД, повинна знаходитись у межах 2000 пацієнтів.
3. Залежно від соціальних, вікових та кількісних характеристик населення територіальної громади, на території якої суб'єкт надання ПМД здійснює свою діяльність, кількість пацієнтів, що обрали одного лікаря з надання ПМД, може бути більшою чи меншою, ніж 2000 осіб.

## Місце надання ПМД

1. ПМД надається за місцем здійснення господарської діяльності суб'єкта надання ПМД.
2. Враховуючи стан пацієнта, лікар з надання ПМД може прийняти рішення про надання окремих завдань лікаря ПМД за місцем проживання пацієнта або з використанням засобів телекомунікації.
3. Вік пацієнта, віддаленість місця проживання чи відсутність у пацієнта коштів на проїзд не можуть бути єдиними підставами для надання ПМД за місцем проживання пацієнта.

Враховуючи стан пацієнта, на розсуд лікаря, ПМД може надаватися пацієнтові з використанням засобів телекомунікації.

## Персонал з надання ПМД

1. ПМД надається безпосередньо лікарем та медичною сестрою з надання ПМД. Єдині кваліфікаційні вимоги до лікаря та медичної сестри з надання ПМД визначаються законодавством.
2. Лікар з надання ПМД здійснює свою діяльність як працівник суб'єкта надання ПМД або фізична особа-підприємець, яка одержала відповідну ліцензію в установленому законом порядку та особисто надає ПМД.
3. Суб'єкт надання ПМД має право залучати на підставі трудового або цивільно-правового договору третіх осіб для допомоги лікарю з надання ПМД та забезпечення господарської діяльності з надання ПМД.
4. Кількість третіх осіб, які залучаються для допомоги лікарю з надання ПМД та забезпечення господарської діяльності з надання ПМД, та вимоги щодо їх кваліфікації визначаються самостійно суб'єктом надання ПМД з урахуванням вимог законодавства, а також інтересів пацієнтів.



ДЕКЛАРАЦІЯ №  
ПРО ВИБІР ЛІКАРЯ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

<b>I. Дані пацієнта</b>				
1. Прізвище*		4. Стать*	6. Місце народження*	
		☐☐☐☐☐		
2. Ім'я*		7. Серія і номер закордонного (запис №) АБО задоцтва про народження*		
3. По батькові*		8. Реєстраційний номер облікової картки платника податків*		
9. Додатковий документ (серія, номер, дата видачі або термін дії посвідчення водія, закордонного паспорту, іншого посвідчення з фото)				
10. Контактний номер телефону (включно мобільний)*		11. Адреса електронної пошти		
+				
12. Інформація про законного представника, опікувача чи піклувальника				
12.1 Прізвище		12.2 Ім'я		12.3 По-батькові
12.4 Номер та серія паспорту (запис №)		12.5 Дата народження	12.6 Реєстраційний номер облікової картки платника податків*	
13. Адреса місця реєстрації*				
13.1 Індекс*	13.2 Вул., просп., алея, пров., бульв., узвіз*		13.3 Буд./кв.*	13.4 Населений пункт*
				13.5 Область*
14. Адреса для надання допомоги за місцем проживання (перебування) - якщо не співпадає із місцем реєстрації				
14.1 Індекс*	14.2 Вул., просп., алея, пров., бульв., узвіз*		14.3 Буд./кв.*	14.4 Населений пункт*
				14.5 Область*
14.6 Відомості про надання допомоги за місцем проживання (перебування) - підпис				
16. Контакти особи на випадок екстреної ситуації (Ім'я, телефон)				
18. Слово-пароль:				

поля, що позначені \*, обов'язкові для заповнення

**II. Дані лікаря**

ПІБ\* .....  
 Адреса місця надання послуг\* .....  
 Залик на прийомі Телефон\* ..... Адреса електронної пошти\* .....

**III. Дані виконавця**

Назва\* .....  
 Адреса місця реєстрації\* .....  
 Код ЄДР або Реєстраційний номер облікової картки платника податків\* .....  
 Серія, номер та дата видачі ліцензії\* .....  
 Номер телефону адміністратора\* ..... Адреса електронної пошти\* .....

Своїм підписом я, \_\_\_\_\_ (ПІБ), підтверджую достовірність наданих вище даних, надаю згоду на обробку та використання моїх персональних даних, у тому числі даних, що стосуються здоров'я, а саме на вчинення будь-яких дій, які пов'язані зі збиранням, реєстрацією, накопиченням, зберіганням, адаптуванням, змінню, поновленням, використанням і поширенням (розповсюдженням, реалізацією, передачею), іншою обробкою, знищенням будь-яких відомостей про мене для цілей охорони здоров'я, у тому числі надання первинної медичної допомоги.

.....  
 (дата підписання - dd.mm.yyyy) (підпис пацієнта або законного представника, опікувача чи піклувальника)  
 .....  
 (підпис лікаря)

# **ПОРЯДОК**

## **заповнення Декларації про вибір лікаря первинної медичної допомоги**

- 1.** Декларація є підтвердженням наміру пацієнта скористатися своїми правами за договором про закупівлю послуг первинної медичної допомоги, що укладений між головним розпорядником бюджетних коштів та відповідним суб'єктом надання первинної медичної допомоги.
- 2.** Декларація підтверджує вибір пацієнтом лікаря з надання первинної медичної допомоги.
- 3.** Декларація набирає чинності з моменту підписання її пацієнтом, законним представником, опікуном чи піклувальником та лікарем з надання первинної медичної допомоги.
- 4.** Декларація формується для кожного пацієнта. У разі зміни пацієнтом лікаря з надання первинної медичної допомоги для пацієнта формується нова Декларація. З моменту підписання пацієнтом нової Декларації попередня втрачає чинність.
- 5.** Декларація формується та заповнюється лікарем з надання первинної медичної допомоги або іншою особою, уповноваженою на це суб'єктом надання первинної медичної допомоги.

# Медична допомога

- Медична допомога - діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами; (**Основи законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги**).
- Поняття **«медична послуга»** до цього часу залишається не визначеним не тільки в нормативних актах, а й у медичній літературі. Конституційний Суд України констатував факт відсутності визначень поняття «медична послуга».

# Етапність розбудови екстреної консультативної допомоги

**1987 рік**

**8**  
борт-  
лікарів



**432**  
виїзда

**2017 рік**

**340**  
консультантів



**1816**  
виїздів



Дякую за увагу !